

ГЕОГРАФІЯ:
Географічний простір Землі

(11 клас, 35 годин, 1 година на тиждень)

*Складено за навчальною програмою з географії для 10-11 класів (рівень стандарту)
закладів загальної середньої освіти, затвердженою Наказом Міністерства освіти і науки
України від 03.08.2022 № 698*

I семестр

№ уроку	Дата уроку	Зміст уроку та види навчальної діяльності	Прим.
ВСТУП до курсу (1 год.)			
1	07.09	Географія як система наук. Об'єкт і предмет дослідження географії. Поняття геосистеми. Географічні науки. Пізнавальна та конструктивна роль географії	§ 1
Учень/учениця <i>називає</i> об'єкт дослідження та структурні компоненти географії; <i>пояснює</i> значення поняття «геосистема»; <i>розрізняє</i> рівні геосистем; <i>визначає</i> причини та наслідки природних і суспільних процесів.			
Тема 1. ТОПОГРАФІЯ ТА КАРТОГРАФІЯ (5 год.)			
2	14.09.	Топографічна карта. Топокарта та її елементи. Проекція та розграфлення топокарт. Основні умовні знаки топокарт. Практичне використання топокарт та планів місцевості.	§ 2
3	21.09.	Географічні координати та масштаб. Географічні координати. Прямокутні координати. Масштаб та кілометрова сітка. <i>Практична робота № 1.</i> Визначення на топографічній карті географічних та прямокутних координат, географічних та магнітних азимутів, абсолютних і відносних висот.	§ 3
4	28.09.	Азимут та висота поверхні. Кути орієнтування. Абсолютна висота поверхні. Відносна висота поверхні. <i>Практична робота № 2</i> Читання схем руху транспорту свого міста (обласного центру).	§ 4
5	05.10.	Карта як джерело інформації. Сучасні картографічні твори. Математична основа карт. Способи картографічного зображення. Генералізація. <i>Практична робота № 3.</i> Визначення за градусною сіткою географічних координат, азимутів, відстаней в градусах і кілометрах на різних за просторовим охопленням картах.	§ 5
6	12.10.	Цифрові картографічні моделі. Електронні карти та глобуси. Картографічні інтернет-джерела. Геоінформаційні (ГІС) та сучасні навігаційні системи.	§ 6

Учень/учениця *пояснює* основні картографічні поняття і терміни, відмінності різних видів масштабу, картографічних проєкцій; *розпізнає* види карт за просторовим охопленням, масштабом, змістом; *порівнює* форми й площі материків на картах світу, побудованих у різних проєкціях; *визначає за картами* об'єкти, напрямки, відстані, географічні координати; *називає* елементи топокарти; *знає* основні умовні позначення топокарт; *визначає* за топокартою географічний і магнітний азимут, географічні та прямокутні координати точок, абсолютну і відносну висоту місцевості, падіння річки, масштаб плану і карти; *уміє* орієнтуватися на місцевості за допомогою топографічної карти, плану; *наводить приклади* використання ГІС; *застосовує* сучасні навігаційні системи на практиці; *уміє користуватися* навчальними картами й атласами, картографічними інтернет-джерелами.

7	19.10	Узагальнення і контроль знань за темою «Топографія та картографія»	-
---	-------	---	---

Тема 2. ГЕОГРАФІЧНА ОБОЛОНКА ЗЕМЛІ (2 год.)

8	02.11	Рухи Землі та їх наслідки. Форма Землі. Обертання Землі навколо своєї осі. Орбітальний рух Землі. Добові та сезонні ритми в географічній оболонці. Система відліку часу.	§7
9	09.11	Географічна оболонка Землі. Склад, межі та будова географічної оболонки. Закономірності географічної оболонки. Сучасний етап розвитку географічної оболонки. Антропосфера.	§ 8

Учень/учениця *називає* види рухів Землі, параметри та наслідки осьового й орбітального рухів планети; *розпізнає* на схемах руху Землі точки сонцестоянь і рівнодення; *знає* межі поясів освітленості, види часу; *установлює* послідовність зміни пір року у Північній та Південній півкулі, причини зміни пір року; *використовує* знання про силу Коріоліса для пояснення причин формування пасатів, циклонів та антициклонів, течій; *розв'язує задачі* на визначення місцевого і поясного часу, перехід від місцевого часу до поясного; *пояснює* зміст поняття «антропосфера»; *наводить приклади* прояву основних закономірностей географічної оболонки; *розрізняє* складові географічної оболонки; *характеризує* сучасний етап розвитку географічної оболонки.

Тема 3. ЛІТОСФЕРА (4 год.)

10	16.11	Літосфера. Будова літосфери. Властивості літосфери. Тектоніка літосферних плит. Внутрішні та зовнішні процеси. Землетруси. Вулканізм. Гравітаційні процеси.	§ 9
11	23.11	Рельєф. Основні форми рельєфу. Тектонічні структури та пов'язані з ними форми рельєфу. Вплив рельєфу на розселення населення, розвиток і розташування окремих виробництв.	§ 10
12	30.11	Ресурсні властивості літосфери. Гірські породи та закономірності їх поширення. Мінеральні ресурси (корисні копалини). Вплив людини на літосферу. <i>Практична робота № 4.</i> Встановлення зв'язку між тектонічними структурами, рельєфом, мінеральними ресурсами і густотою населення та розташуванням виробництв.	§ 11

Учень/учениця називає складові літосфери; пояснює механізми руху літосферних плит, виникнення землетрусів, вулканів, зсувів, формування рельєфу; формулює закономірності поширення форм рельєфу, мінеральних ресурсів; визначає тектонічні структури за формами рельєфу і основними видами корисних копалин (на основі тематичних і комплексних карт); обґрунтовує розташування основних форм рельєфу на материках, в океанах, на території України; характеризує процеси в надрах і на поверхні Землі, їхні наслідки; використовує тектонічну карту для визначення ступеня загрози сейсмічних явищ на материках і території України; встановлює за тематичними картами зв'язок між тектонічними структурами, рельєфом, корисними копалинами і густотою населення, розташуванням видобувних і матеріало-, паливомістких виробництв; розв'язує задачі на визначення показника забезпеченості країни окремими видами мінеральних ресурсів.

Тема 4. АТМОСФЕРА (4 год.)

13	07.12.	Атмосфера. Склад і будова атмосфери. Сонячна радіація, циркуляція атмосфери, підстильна поверхня. Температура повітря. Атмосферний тиск. Вітер. Вологість повітря. Хмарність та опади. <i>Практична робота № 5.</i> Визначення середніх температур та амплітуди їх коливань за добу/місяць/рік, аналіз рози вітрів.	§ 12
14	14.12.	Погода та клімат. Погода. Синоптичні карти. Клімат. Кліматотвірні чинники. Кліматичні пояси і типи клімату. Вплив атмосфери на літосферу. Кліматичні умови як чинник розселення і розміщення виробництв. Ресурсний потенціал атмосфери. Агрокліматичні ресурси. Енергетичні кліматичні ресурси. Стихійні атмосферні явища. Глобальні зміни клімату.	§ 13, 14
15	21.12	Узагальнення і контроль знань за темами «Географічна оболонка», «Літосфера» і «Атмосфера».	-

Учень/учениця називає складові атмосфери і кліматотвірні чинники; читає синоптичні та кліматичні карти, графіки змін температури повітря, діаграми хмарності та розподілу опадів, рози вітрів; розрізняє погоду під час проходження циклону, антициклону, холодного і теплого атмосферних фронтів; пояснює механізм утворення глобальних і місцевих систем потоків у тропосфері; визначає типи клімату за кліматограмами; встановлює сукупність чинників, що формують клімат певної місцевості; характеризує типи клімату; обґрунтовує вплив агрокліматичних ресурсів на спеціалізацію сільського господарства; оцінює ресурсні властивості атмосфери, рівень безпеки проживання в районах поширення атмосферних стихійних явищ; усвідомлює загрози кліматичних змін і забруднення атмосфери.